

Essunga kommun

Verksamhetsplan med budget 2020-2022

Flygbild över välbesökt Nossebro Marknad

Innehållsförteckning

Verksamhetsplanen i Essunga kommun	3
<i>Essunga styrmodell</i>	3
<i>Vision</i>	3
Essunga kommuns organisation	4
<i>Kommunfullmäktiges mål</i>	4
Ekonomiska planeringsförutsättningar	4
<i>Budgetförutsättningar</i>	5
<i>Budgetramar</i>	6
Finansiell analys	6
<i>God ekonomisk hushållning</i>	6
<i>Modell för finansiell analys</i>	6
<i>Resultat och kapacitet</i>	7
<i>Risk och kontroll</i>	9
Finansiella rapporter och ekonomisk plan 2020-2022	10
Kommunövergripande verksamhet	14
<i>Personalstrategiskt arbete</i>	14
Kommunstyrelse.....	16
Verksamhetsplan Kommunstyrelsen	16
<i>Kommunstyrelsens mål</i>	17
<i>Personalpolitiska åtgärder</i>	20
<i>Vatten och avlopp</i>	20
<i>Avfall</i>	22
Socialnämnd	23
Verksamhetsplan Socialnämnden	23
Utbildningsnämnd.....	27
Verksamhetsplan Utbildningsnämnden	27
Bygg- och Miljönämnd	32
Verksamhetsplan Bygg- och miljönämnden	32

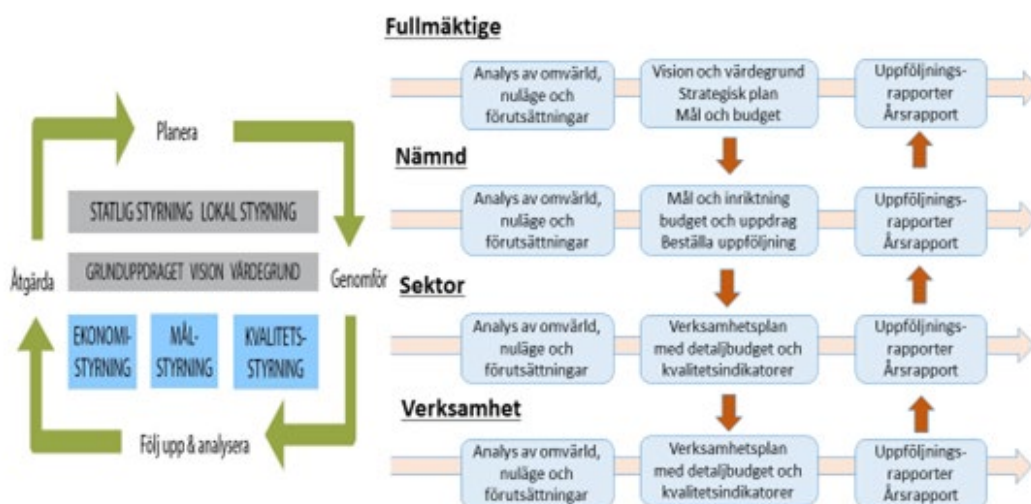
Essunga kommun

Verksamhetsplanen i Essunga kommun

Essunga styrmodell

Budgeten är kommunens övergripande styrdokument, genom vilken kommunfullmäktige styr och samordnar den kommunala verksamheten. Kommunen har antagit en vision som konkretiseras i tre målområden (företagande och näringsliv, boende och befolkning och finans) med tillhörande övergripande mål som löper under hela mandatperioden. Kopplat till de övergripande målen finns en strategisk plan, som även den löper under mandatperioden. Det är viktigt att samtliga verksamheter präglas av ett helhetstänkande och att det finns en röd tråd från vision till mål. Kopplat till nämndernas mål finns mätetal som förtydligar graden av måluppfyllelse.

Essungas styrmodell ska tillämpas i kommunens hela organisation och målen ska inte vara fler än de går att följa upp och utvärdera. Som stöd i arbetet använder kommunen IT-systemet Stratsys som verktyg för planering, uppföljning och utvärdering av mål och verksamhetsresultat.

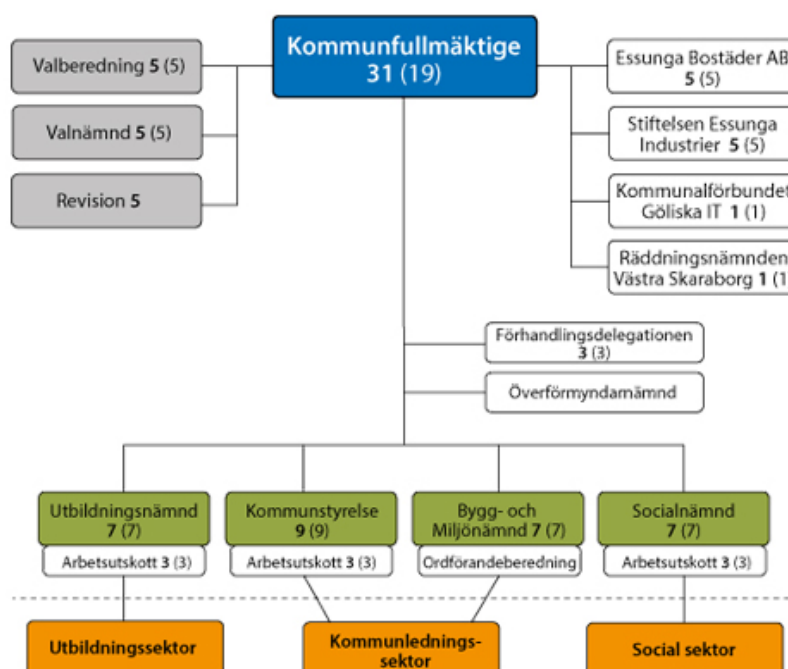
Vision

Närhet skapar meningsfulla möten där människor engageras och utvecklas

Kommunens värdeord

Äkta, Välkomnande, Engagerande och Nyfikna (ÄVEN)

Essunga kommuns organisation

Kommunfullmäktiges mål

Kommunfullmäktige har valt nedanstående mål för perioden 2020-2023

- Essunga kommun ska verka för olika former av mötesplatser som stärker människors utveckling och inkludering
- I Essunga kommun ska alla invånare genom hela livet ha möjlighet till goda livsvillkor
- Essunga kommun ska bidra till en attraktiv och hållbar livsmiljö
- Essunga kommun ska vara en kommun med gott företagsklimat där förutsättningarna för tillväxt är goda
- Resultatet ska utgöra 3,0 procent +/- 2,0 procent av de samlade intäkterna för skatt, statsbidrag och utjämningsystem
- Nettoinvesteringarna ska under en rullande fyraårsperiod finansieras till lägst 60 procent av egna medel
- Soliditeten ska vara på en nivå som säkerställer fullgod betalningsförmåga och finansiell handlingsfrihet
- Likviditeten ska vara på en nivå som säkerställer betalningsförmågan och finansiell handlingsfrihet på kort sikt

Nedbrytningar av målen kommer göras i den strategiska planen. Förslag på Strategisk plan kommer överlämnas till Kommunfullmäktige i januari 2020.

Ekonomiska planeringsförutsättningar

Den samhällsekonomiska utvecklingen

I år har konjunkturen i Sverige klart och tydligt dämpats. I enlighet med tidigare prognoser beräknas svensk BNP-tillväxt under återstoden av 2019 bromsa ytterligare. Redan nu syns den lägre produktionstillväxten sätta avtryck i sysselsättningen: både antalet sysselsatta och antalet arbetade timmar visar under det första halvåret på en mindre nedgång. Även nästa år beräknas svensk BNP-tillväxt bli låg, inte minst på basis av svaga utsikter för svensk export. Global BNP-tillväxt 2020 tror vi blir den lägsta på 11 år. Handelskonflikter och en rad geopolitiska

orosmoment antas fortsatt hämma global handel, vilket bidrar till en dämpning för svensk exportmarknad. Som en följd av den låga tillväxten i Sverige faller resursutnyttjandet ytterligare: den fleråriga uppgången på arbetsmarknaden förbyts till en tillbakagång; sysselsättningen minskar och arbetslösheten stiger 2020.

Källa: Sveriges Kommuner och Landsting

Budgetförutsättningar

Prognos invånarantal

Befolkningsutvecklingen är en av de parametrar som bidrar till kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag. Kommunens befolkningsprognos uppskattar antalet invånare per den 31 december varje år. De skatter och bidrag kommunen erhåller bygger på den faktiska befolkningmängden den 1 november året innan budgetåret.

Kommunen har haft en stabil ökning av invånarantal de senaste åren (176 personer på fyra år), denna ökning har under år 2019 stagnerat. Prognosen visar därför ett oförändrat invånarantal mellan åren 2020-2022.

År	2020	2021	2022
Antal invånare	5 675	5 675	5 675

Skatter, generella statsbidrag och utjämning

Nedanstående tabell visar budgeterade skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning åren 2020-2022. Beräkningarna bygger på Sveriges Kommuner och Landstings prognos enligt cirku-
lär 19:35 augusti 2019.

Tkr	2020	2021	2022
Skatteintäkter	244 237	251 564	260 872
Inkomstutjämningsbidrag	75 540	75 228	75 523
Kostnadsutjämning	2 503	2 503	2 503
Regleringsavgift/bidrag	6 272	6 551	5 014
Generellt bidrag flykting	1 449	1 449	1 449
LSS-utjämning	1 080	0	
Fastighetsavgift	11 575	11 575	11 575
Slutavräkning			
Summa intäkter	342 656	348 870	356 936
Förändring, %	2,2	1,8	2,3

Personalkostnader

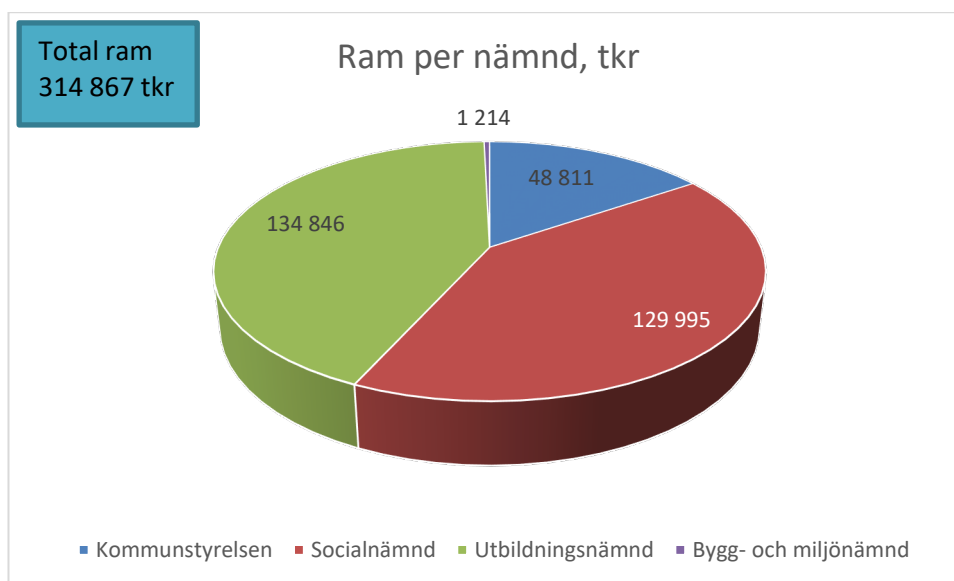
Personalkostnaderna i budget 2020 baseras på lönerevision 2019 och med en differentierad indexering utifrån prognostiserad löneutveckling. Löneökningen ingår i sektorernas rammar.

Personalomkostnaderna för år 2019 är preliminära, just nu är nivån på 40,15 procent. Det är en minskning med knappt en procentenhet. Den ökade avgiften beror helt på ökade pensionskostnader. I nedanstående tabell sammanfattas personalomkostnaderna för år 2019.

Avgifter	%
Arbetsgivaravgifter enligt lag	31,42
Avtalsförsäkringar	0,03
Kollektivavtalad pension	8,7
Summa	40,15

Budgetramar

Budgetram per nämnd

Finansiell analys

God ekonomisk hushållning

Kommunallag (2017:725) kap 11,6 § "Av budgeten ska det vidare framgå hur verksamheten ska finansieras och hur den ekonomiska ställningen beräknas vara vid budgetårets slut. De finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning ska anges."

Varje generation måste själv bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Detta innebär att ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation förbrukat.

Resultatet måste vara tillräckligt stort för att motsvarande servicenivå ska kunna garanteras även för nästkommande generation utan att den ska behöva uttaxera en högre skatt.

Kommunen, med i princip obegränsad livslängd, ska inte förbruka sin förmögenhet för att täcka löpande behov.

En god ekonomisk hushållning innebär att de löpande intäkterna täcker de löpande kostnaderna. Det är inte förenligt med god ekonomisk hushållning att finansiera löpande driftskostnader med lån.

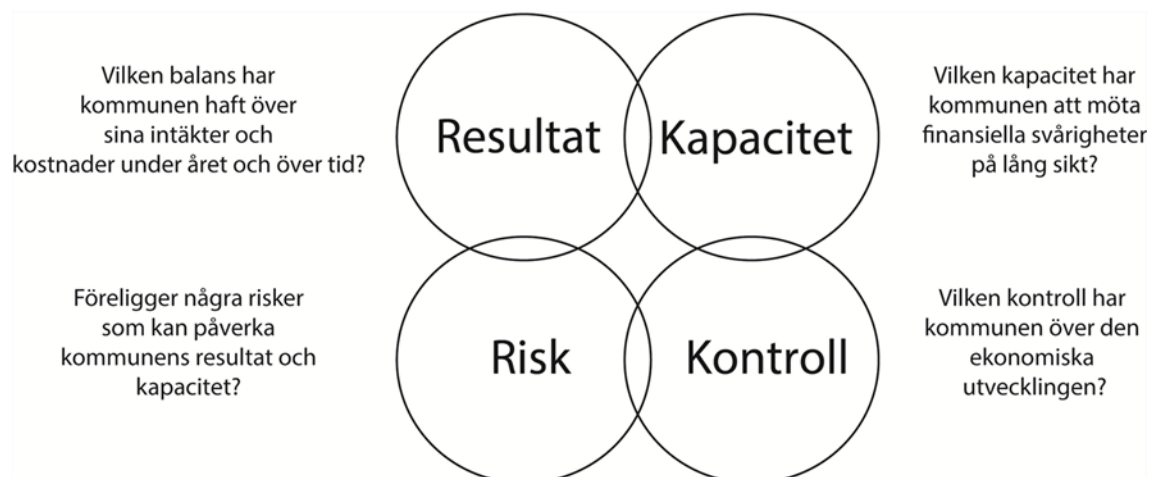
Verksamhetsperspektiv

Utifrån ett verksamhetsperspektiv innebär god ekonomisk hushållning att verksamheten bedrivs kostnadseffektivt och ändamålsenligt. Det ska finnas ett klart samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter. Detta kräver en utvecklad planering med framförhållning och handlingsberedskap. För att kunna styra verksamheterna måste kommunen säkerställa processer som ger förutsättningar för att bedriva verksamheterna kostnadseffektivt och ändamålsenligt.

Modell för finansiell analys

För att kartlägga och analysera resultat, utveckling och ställning för Essunga kommun används en finansiell analysmodell som benämns RK-modellen. Målsättningen är att utifrån dessa identifiera eventuella finansiella möjligheter och problem och därigenom försöka klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning som föreskrivs i kommunallagen. Den finansiella analysmodellen bygger på fyra perspektiv: det finansiella resultatet, kapacitetsutvecklingen, riskförhållanden samt kontrollen över den finansiella utvecklingen. Aspekterna resultat – kapacitet och risk – kontroll utgör hörnstenar i modellen.

Rk-modellen: fyra aspekter vid finansiell bedömning

Resultat och kapacitet

Intäkter och kostnader

Procentuell förändring	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Nettokostnadsutveckling	1,9	1,4	2,2
Skatte- och statsbidragsutveckling	2,2	1,8	2,3
Skatteunderlagets utveckling	2,2	2,1	2,9
Beräknat invånarantal	5 675	5 675	5 675
Kommunal utdebitering, %	21,57	21,57	21,57

Verksamhetens budgeterade nettokostnadsökning mellan år 2019 och år 2020 är 1,9 procent. Skatteintäkter och generella statsbidrag ökar med 2,2 procent. Skatteutvecklingen är betydligt lägre än föregående år, det har föranlett effektiviseringar i verksamheterna och en förhållandevis låg resultatnivå, 1,9 procent.

Årets resultat

	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Årets resultat, mnkr	6,5	6,6	6,7
Årets resultat/skatteintäkter och generella statsbidrag, %	1,9	1,9	1,9

Nettokostnadernas andel av skatteintäkter och generella statsbidrag, speglar stor del av skatter och generella statsbidrag som den löpande driftverksamheten tar i anspråk. För kommunen är detta ett viktigt nyckeltal då det utrymme som finns kvar kan användas för amortering av långfristiga lån, finansiering av investeringar och/eller sparande.

I ovanstående tabell framgår det att verksamheten inklusive avskrivningar och finansnetto tar i anspråk 98,1 procent av skatteintäkter och statsbidrag år 2020. En bidragande orsak till den höga andelen är en låg skatteintäktsutveckling mellan år 2018-2020. Kommunens finansiella målsättning är att ha ett resultat på 3,0 procent +/- 2 procent.

Årets investeringar

	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Nettoinvesteringar, mnkr	26	28	13
Nettoinvestering/avskrivningar, %	155	165	71
Skattefinansieringsgrad investeringar %	90,2	83,9	194,4

Kommunen har stora investeringsbehov de kommande tio åren. Det är främst inom skol- och förskoleverksamheten som behoven finns. Hur stora investeringsbehoven på våra skolfastigheter är, utreds under år 2019 av en extern konsult. Under budgetprocessen 2019 beslutades det att investeringsutgifter avseende skolfastigheter inte beslutas politiskt förrän skolutredningen är klar.

Skattefinansieringsgraden mäter hur stor andel av investeringarna som kan finansieras med de skatteintäkter som återstår när den löpande driften är finansierad. En skattefinansieringsgrad på 100 procent innebär att kommunen kan finansiera samtliga investeringar som är genomförda under året, vilket i sin tur innebär att kommunen inte behöver låna till investeringarna och att kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme stärks.

De kraftigt ökande investeringsbehoven gör att kommunen de närmaste tre åren inte kan finansiera sina investeringar med egna medel. 2020 års skattefinansieringsgrad uppgår till drygt 90 procent, de två nästkommande åren uppgår finansieringsgraden till knappt 84 respektive 195 procent.

Soliditet

%	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Soliditet, %	68	63	56
Soliditet inkl. pensions-skuld	29	27	28

Soliditeten är ett mått på den finansiella styrkan på lång sikt. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som är finansierade med egna medel, det vill säga skatteintäkter. Under planeringsperioden beräknas soliditeten minska något. Orsaken är de stora investeringsbehoven framöver samtidigt som skatteintäktsutvecklingen minskar.

Soliditeten inklusive ansvarsförbindelse prognostiseras att ligga mellan 29 och 28 procent åren 2020-2022.

Skuldsättningsgrad

%	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Total skuldsättningsgrad	26,3	22,6	18,9
- varav avsättningsgrad	7,4	6,3	5,2
- varav kortfristig skuldsättningsgrad	18,9	16,3	13,6
- varav långfristig skuldsättningsgrad	7,0	18,5	25,4

Den del av tillgångarna som har finansierats med främmande kapital brukar benämnas skuldsättningsgrad. Den kortfristiga skuldsättningsgraden planeras minska mellan åren 2019-2021. Den långfristiga skuldsättningsgraden planeras däremot att öka, orsaken till detta är ökade intäkter för VA-anslutningar i samband med bostadsexploatering och planerad extern finansiering av investeringar.

Risk och kontroll

Likviditet

	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Likvida medel, mnkr	0	3	11
Kassalikviditet, %	51	49	62

Ett mått som mäter likviditet eller kortsiktig betalningsförmåga är kassalikviditet. Om måttet är 100 procent innebär det att de likvida medlen är lika stora som de kortfristiga skulderna.

Likviditeten ökar något över åren, den främsta anledningen är att kommunen inte har tagit höjd för framtida investeringsutgifter på skolfastigheter. Anledningen är den pågående skolutredningen.

Utöver de likvida medlen har kommunen en checkräkningskredit.

Pensionsåtagande

Mnkr	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Total pensionsskuld	116	114	111
Pensionsskuld intjänad före 1998	110	107	105
Pensionsskuld intjänad efter 1998	6	6	7

I den kommunala redovisningslagen (KRL 5 kap 4§) behandlas pensionsutbetalningarna. Bestämmelserna preciserar hanteringen av de pensionsåtaganden som intjänats före 1998. Pensionsförmåner intjänade före 1998 skall redovisas som ansvarsförbindelse inom linjen.

Utbetalningar avseende pensionsförmåner intjänade såväl före som efter 1998 skall redovisas som en kostnad.

Det pågår diskussioner om att ändra i redovisningslagen så ansvarsförbindelser lyfts in i balansräkningen.

Hela pensionsskulden är återlånad i verksamheten, vilket innebär att inga placeringar avseende pensionsmedel finns.

Finansiella rapporter och ekonomisk plan 2020-2022

Driftbudget (inklusive kapitalkostnader)

Tkr	Budget 2020	Budget 2019	Bokslut 2018
KOSTNADER			
Revision	526	514	552
Kommunstyrelse inkl Kommunfullmäktige	97 335	95 933	103 242
Bygg- och miljönämnden*	2 356	2 231	2 594
Utbildningsnämnden	165 854	153 344	163 204
Socialnämnden	169 319	180 929	176 069
SUMMA KOSTNADER	435 390	432 951	445 661
INTÄKTER			
Revision	0	0	0
Kommunstyrelse inkl Kommunfullmäktige	35 028	36 270	47 765
Bygg- och miljönämnden	1 080	1 050	850
Utbildningsnämnden	26 663	20 920	28 033
Socialnämnden	38 774	46 752	45 248
SUMMA INTÄKTER	101 545	104 992	121 896
NETTOKOSTNADER			
Revision	526	514	552
Kommunstyrelse inkl Kommunfullmäktige	62 307	59 663	55 477
Bygg- och miljönämnden	1 276	1 181	1 744
Utbildningsnämnden	139 191	132 424	135 171
Socialnämnden	130 545	134 177	130 821
SUMMA NETTOKOSTNADER	333 845	327 959	323 765

Investeringsbudget

Investeringar tkr	2020	2021	2022
Förskolor			
Stallaholm		6 500	
Skolbyggnader			
Hus E N-skola			
Skolutredning	1 000		
Fasta inventarier skolfastigheter	150	150	150
Investeringsunderhåll skolfastigheter	2 000		
Kommunala fastigheter			
Amiralen	4 000		
Kiosken	800		
Tillgänglighetsanpassning kommunala fastigheter	200	200	200
Larm mm	500	500	500
Underhåll kommunal fastigheter	1 200	1 350	1 500
Energibesparande åtgärder	500	500	500

Nybyggnad kommunförråd		2 000	
Förråd gata/park omklädningsrum		1 500	
Summa fastigheter	7 200	6 050	2 700
Fritid			
Campingområden	1 800		
Gata/Park			
Underhållsbeläggning, reinvestering	700	700	700
Exploateringskostnader nytt bostadsområde	3 500	1 500	0
Gatubelysning (Armaturer), reinvestering,	65	65	65
Gatubelysning (stolpar), reinvestering,	260	260	260
Parkanläggningar, reinvestering	100	100	100
Maskininvesteringar	400	250	300
Stallaholmsområdet (infrastruktur mm)	500		
Trafiksäkerhetsåtg. Gata. Bäreberg (TRV)	350		
Trafiksäkerhetsåtg. Gata. Bäreberg (TRV)	-110		
Besiktning/Brounderhåll, Broar	800		
Utökning lekplats Bankgatan NO	500		
GC-vägar enl GC-plan		2 500	2 500
Summa Gata/Park	7 065	5 375	3 925
VA-verksamhet			
Vatten och avloppsledningar, reinvesteringar	500	700	700
Reningsverk Bredöl (avlopp)		450	
Redundance VA	100		
Åtgärder ovidkommande vatten	700	300	
Ny vattentäkt, undersökningar		200	300
Avvattnare			2 000
Pumpstation styrcentral	200	150	150
Centrifug reningsverk	200	3 000	
Pumpstation Nossan	100	1 000	
Summa VA-verksamhet	1 800	5 800	3 150
Övrigt			
Inventarier Social sektor	400	400	300
Inventarier utbildning	450	450	450
IT	3 400	3 200	1 700
Inventarier KS	100	100	100
Maskininvesteringar lokalvård	100	100	
Summa Övrigt	4 450	4 250	2 550
Summa totalt	25 465	28 125	12 475

Investeringar per kategori 2020-2022

Kategori tkr	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Förskolor	0	6 500	0
Skolfastigheter	3 150	150	150
Kommunala fastigheter	7 200	6 050	2 700
Fritid	1 800	0	0
Gata/Park	7 065	5 375	3 925
VA-verksamhet	1 800	5 800	3 150
Övrigt	4 450	4 250	2 550
Summa nettoinvesteringar	25 465	28 125	12 475

Resultatbudget/plan

Tkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Verksamhetens nettokostnader	-309 040	-314 655	-320 766	-325 365	-332 781
Avskrivningar	-14 558	-16 500	-15 500	-17 000	-17 500
Verksamhetens nettokostnader	-323 598	-331 155	-336 266	-342 365	-350 281
Skatteintäkter	238 572	243 281	244 237	251 564	260 872
Generella statsbidrag	87 857	91 784	98 418	97 306	96 064
Verksamhetens resultat	2 831	3 910	6 389	6 505	6 655
Finansiella intäkter	377	500	300	300	300
Finansiella kostnader	-1 041	-337	-200	-200	-200
Resultat efter finansiella poster	2 167	4 073	6 489	6 605	6 755
Extraordinära poster					
Årets resultat	2 167	4 073	6 489	6 605	6 755

Balansbudget/plan

Tkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar	205 841	235 000	240 000	260 000	260 000
Finansiella anläggningstillgångar	20 215	20 000	20 000	20 000	20 000
Summa anläggningstillgångar	226 056	255 000	260 000	280 000	280 000
Omsättningstillgångar					
Exploateringsfastigheter	1 652	1 500	1 300	1 000	1 000
Kortfristiga fordringar	25 533	30 000	27 200	25 000	25 064
Kortfristiga placeringar	0	0	0	0	0
Kassa och bank	22 165	0	0	2 893	10 936
Summa omsättningstillgångar	49 350	31 500	28 500	28 893	37 000
Summa tillgångar	275 406	286 500	288 500	308 893	317 000
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	187 833	191 832	194 248	200 853	207 608
därav årets resultat	2 167	4 073	6 489	6 605	6 755
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner	4 972	6 100	6 200	6 400	6 500
Andra avsättningar	16 393	15 000	15 000	15 000	15 000
Summa avsättningar	21 365	21 100	21 200	21 400	21 500
Skulder					
Långfristiga skulder	5 638	10 000	20 000	30 000	30 000
Kortfristiga skulder	60 570	57 395	53 052	56 640	57 892
Summa skulder	66 208	67 395	73 052	86 640	87 892
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	275 406	280 327	288 500	308 893	317 000

Kassaflödesanalys/plan

Tkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat	2 167	4 073	6 489	6 605	6 755
Justering av- och nedskrivningar	14 558	16 500	15 500	17 000	17 500
Justering för avsättning deponi	-304	100	100	200	100
Justering för avsättning pensioner	246	0	0	-1 000	1 000
Medel från verksamheten	16 667	20 673	22 089	22 805	25 355
Ökning(-) /minskning(+) kortfr fordringar	-4 299	4 900	-2 100	-2 200	-64
Ökning(-) /minskning(+) förråd och varulager	93	200	0	-300	0
Ökning(+) /minskning(-) kortfr skulder	-371	0	-4 343	3 588	1 252
Medel från den löpande verksamheten	12 090	25 773	15 646	23 893	26 543
INVESTERINGS-VERKSAMHETEN					
Investeringar i materiella anläggningstillg.	-9 257	-32 860	-25 465	-28 125	-12 475
Förvärv av finansiella anläggningstillg.	-3 949	-4 000	0	0	0
Medel från investeringsverksamheten	-13 206	-36 860	-25 465	-28 125	-12 475
FINANSIERINGS-VERKSAMHETEN					
Ökning av långfristiga skulder	353	0	0	10 000	0
Minskning av långfristiga skulder	0	0	0	0	0
Minskning av långfristiga fordringar	18	18	18	18	18
Medel från finansieringsverksamheten	371	18	18	10 018	18
ÅRETS KASSAFLÖDE					
	-745	-11 069	-9 801	5 786	14 086
Likvida medel årets början	22 910	30 000	9 801	0	5 786
Likvida medel årets slut	22 165	18 931	0	5 786	19 872

Kommunövergripande verksamhet

Personalstrategiskt arbete

Att personalfrågorna i allmänhet och kompetensförsörjningen i synnerhet är viktiga och prioriterade i Essunga kommun syns i det utvecklingsarbete som HR-enheten är inne i. Under 2020 kommer vi arbeta med att hitta en tätare samverkan med HR-enheten i Grästorps kommun för att se om vi kan ha en gemensam HR-enhet. Kompetensförsörjningen är angelägen för alla våra

verksamheter men utmaningarna och därmed lösningarna kan variera från verksamhet till verksamhet.

Trygga och tydliga chefer är nyckelspelare för att nå en god kompetensförsörjning så arbetet med att stötta och utveckla våra chefer fortsätter. Under 2020 kommer rekrytering vara ett fokusområde med framtagande av process och stödmaterial samt utbildning av våra chefer i rekrytering.

Vi går in i ett projekt tillsammans med samordningsförbundet Västra Skaraborg gällande inkluderande rekrytering som heter Kick off, där alla chefer och några arbetsgrupper kommer att delta. Även arbetet med heltid som norm går framåt.

För att kunna höja sysselsättningsgraden och använda arbetskraften på ett effektivt sätt behöver vi skapa förutsättningar för medarbetarna att kunna arbeta över verksamhetsgränser. Arbetet kommer att fokuseras på att skapa en gemensam schemaläggning.

Kommunstyrelse

Verksamhetsplan Kommunstyrelsen

Uppdraget

Samverkan med våra grannkommuner har blivit en naturlig del i arbetet och kommer att bli allt viktigare för att kunna klara uppdraget som liten kommun. Utifrån den gemensamma IT-plattformen i V6 kommunerna läggs grunden för samverkan kring både IT-system, rutiner och specialfunktioner. Aktuellt för kommande år är nytt gemensamt ärendehanteringssystem och nytt gemensamt ekonomisystem.

Stora investeringsbehov i kommunens lokaler ställer krav på den strategiska planeringen. Uppdraget att ta fram ett utvecklingsprogram för Nossebro tätort och de strategiska ställningstagandena kring skolstrukturen i kommunen kommer att lägga grunden för att ta fram en lokalförsörjningsplan för hela kommunen.

Rekrytering av ny kommundirektör och tillsättning av vakanser inom kommunledningssektorn är viktigt för att kunna svara upp mot förväntningarna när det gäller kommunens övergripande utvecklingsarbete.

Kommunens utmaningar:

- Personalförsörjningen är en utmaning för alla kommunens verksamheter. Vi har ett gott rykte som arbetsgivare och goda resultat i medarbetarenkäten. Tillsammans ger det oss fördelar vid rekrytering. Vi blir dock allt mer beroende av inpendlande medarbetare och det geografiska läget en bit från de stora kollektivtrafikstråken är en utmaning.
- Kommunens intäkter ökar i lägre takt under den här planperioden än under tidigare år. Detta ställer krav på prioriteringar för att kunna upprätthålla en så bra verksamhet som möjligt för alla som bor i kommunen. Vi kommer att behöva ändra sättet vi bedriver verksamheten på för att kvaliteten ska kunna vara fortsatt god. Digitaliseringen innebär även nya möjligheter för att arbeta på ett annat, mer tidseffektivt sätt.

Drift- och investeringsbudget (inkl kapitalkostnader)

Tkr	Budget 2020	Budget 2019	Bokslut 2018
Intäkter	35 028	36 270	47 765
Kostnader	97 861	96 293	103 794
<i>Varav personalkostnader</i>	27 735	27 086	31 564
Nettokostnader	62 833	60 023	56 029
Nettobudget	54 468	60 023	62 833
Över/Underskott	-8 365	0	6 804
INVESTERINGAR			
Utgifter	1 820	27 335	24 725
Inkomster	3 188	2 425	110
Nettoinvesteringar	-1 368	24 910	24 615

Sammandrag av driftskostnader (inklusive kapitalkostnader)

Nettokostnader Tkr	Budget 2020	Budget 2019	Bokslut 2018
Politisk verksamhet	5 278	5 172	4 659
Infrastruktur och skydd	15 550	15 840	16 761
Fritid och kultur	5 732	5 181	6 534
Skolväsendet	7 611	6 688	1 364
Vård och omsorg	1 326	1 319	1 183
Flykting- mott./arb.mark.åtg.	0	0	4 257
Affärsverksamhet	2 113	1 694	635
Övrig verksamhet	25 223	24 129	15 664
Totalt	62 833	60 023	51 057

Större förändringar budget 2019-2020

Verksamheternas förslag till Kommunstyrelsens driftsbudget inklusive kapitalkostnader uppgår till 62,8 mnkr (4,7 procent).

De största förändringarna i budget 2020 består av högre arbetsgivaravgifter, ökade kostnader för kollektivtrafik och dyrare avtal avseende löneadministration och badentreprenör.

Kostnadsökning avseende skolväsen är ramöverföring hyror och vaktmästartjänst från Utbildningsnämnden.

Kommunstyrelsens mål

Stärka kompetensförsörjningen

Kommunens HR-enhet kommer under 2020 att arbeta med att hitta en tätare samverkan med HR-enheten i Grästorps kommun. Detta för att se om vi kan ha en gemensam HR-enhet.

HR-enheten kommer under nästa år fokusera på rekrytering med framtagande av process och stödmaterial samt utbildning av våra chefer i rekrytering.

Essunga kommun går under hösten 2019 in i ett projekt tillsammans med samordningsförbundet Västra Skaraborg gällande inkluderande rekrytering som heter Kick off, där alla chefer och några arbetsgrupper kommer att delta.

Arbetet med tillitsbaserad styrning ska fortsätta. Under nästa år fortsätter arbetet med att ta fram grunduppdragen för enheterna.

Indikator	Nuvarande värde 2019	Målvärde 2022
Alla chefer har genomfört utbildningen inkluderande rekrytering	-	100 %
Uppföljning av anställningstid för nyanställda	-	
Upplevelse bland chefer kring möjligheten att "rekrytera rätt" (undersöks genom egen enkät)	-	100 %
Anställda på heltid, andel (%)	62 %	62 >
Arbetande på heltid, andel (%)	44 %	44 >
Grunduppdrag är framtagna för kommunens enheter/verksamheter	5 st	Alla aktuella grunduppdrag är framtagna

Förbättra kommunens näringslivsklimat

Arbetet med att stärka kommunens näringslivsklimat är en strategiskt viktig fråga för kommunen. Essunga är idag en genuin landsbygdskommun med god företaganda och goda förutsättningar för nyetableringar. Under 2020 fortsätter arbetet tillsammans med Business Region Skaraborg, som är ett projekt initierat av Skaraborgs kommunalförbund, att marknadsföra Essunga som företagarkommun. För att underlätta för nyetableringar kommer näringslivsansvarig i samarbete med samhällsbyggnadskontoret ta fram en process/etableringsguide som ska ge företag guidning i hur de gör för att antingen expandera sin verksamhet i kommunen eller vill etablera sig här. Relevant information som bör framgå i en sådan guide är t.ex. tillgänglig mark och lokaler i kommunen, anslutningar till kraft, vatten och avlopp, fiber med mera. Stöd finns här att tillgå från Business Region Skaraborg som har ett stort fokus på att locka hit nya intressenter.

Tillsammans med Varas och Grästorps kommuner kommer olika träffar med näringslivet att genomföras även nästa år. En satsning har gjorts att genomföra detta tillsammans med våra grannkommuner. Detta för att skapa bredd i träffarna. Det finns också en styrka i att träffas tillsammans då vi har gemensamma utmaningar, samtidigt som vi kan stimulera nya företag att komma på träffarna.

I nuläget arbetar näringslivsansvarig med att ta fram en egen enkätundersökning till våra företagare. Denna kommer att användas vid företagsbesök i syfte att få ut mer information från våra företagare kring vilka förbättringsområden vi har som kommun att jobba med. Utifrån de svar som ges vid besöken är tanken att arbeta vidare med vårt serviceuppdrag gentemot våra företag.

Indikator	Nuvarande värde 2019	Målvärde 2022
Index i Svenskt näringslivs ranking	Plats 19 (Svenskt näringslivs ranking 2019)	Bäst i Sverige utifrån Svenskt Näringslivs ranking
Service och bemötande ska förbättras	Sammanfattande omdöme 2019 i Svenskt näringslivs mätning: 4,3, uppföljning ska även ske genom egen enkät	4,3>
Fastställa en process/etableringsguide för företag som vill etablera sig i kommunen	-	Process/etableringsguide är framtagen

Planer för varierande och attraktiva boendeformer är framtagna

Under 2020 kommer samhällsbyggnadskontoret fokusera på följande uppdrag:

- Antagen detaljplan, Mosippan ska påbörjas gällande vägar och vatten- och avlopp.
- Detaljplanen Nossebro Södra färdigställs för samråd.

Indikator	Nuvarande värde 2019	Målvärde 2022
Bostadsförsörjningsprogram är framtaget	-	Program är framtaget
Antal nyproducerade bostäder	6	15
Antal tillgängliga tomter för småhus	22	30
Befolkningsutveckling	24 personer (Källa: SCB, uppmätt 2018-12-31)	24>
Ta fram ett samlat informationsmaterial om de tomter för småhus och industritomter som finns till försäljning		Mäklare har tagit fram informationsmaterial

Stärka Essunga kommun som destination

Under 2020 kommer Leader-projektet Träffpunkt Nossebro fortsätta. Projektet kommer då att fokusera på att stärka den digitala marknadsföringen av Nossebro och kommunen i stort som destination. En utbildning i hur man använder sociala medier i marknadsföringssyfte kommer att genomföras både internt inom kommunorganisationen och med företagare. Projektet har under 2019 arbetat fram en ny logotype för handeln i Nossebro. Under 2020 kommer den att lanseras. Målsättningen med att ha en logotype för handeln är att stärka Nossebro som handelscentrum. Logotypen kommer att lanseras i samarbete med köpmannaföreningen.

För att kunna locka till sig fler externa intressenter att genomföra evenemang eller event på vårt marknadsområde är det viktigt med tydlig information om hur man går tillväga för att anordna ett event/evenemang samt vilka eventmaterial som finns att tillgå. Tillsammans med samhällsbyggnadskontoret kommer det under 2020 påbörjas ett arbete med att ta fram en eventbroschyr med relevant information såsom prislista, vilka eventmaterial som finns att tillgå m.m. Under 2020 behöver även prissättningen för större arrangemang ses över. Översynen av prissättningen inkluderar både mark men också priset för själva genomförandet av arrangemang. Det finns också ett behov av att se över hyresavtal och vad som gäller när vi hyr ut mark och material till externa aktörer. Detta arbete ska också genomföras tillsammans med samhällsbyggnadskontoret.

Tillsammans med övriga kommuner i V6 fortsätter arbetet med att marknadsföra Västra Skaraborg som besöksmål. Marknadsföring sker både genom tryckt material och genom hemsida. Kommunutvecklaren kommer också tillsammans med Destinationsbolaget Läckö-Kinneulle se över möjligheten att få stöttning från Destinationsbolaget i syfte att arbeta med turistwebben och uppdatera den med aktuell information med Essungas del.

Under 2019 initierades ett arbete med samhällsbyggnadskontoret att ta fram ett utvecklingsprogram för Nossebro. Detta arbete kommer också att fortgå under 2020. Inom ramen för utvecklingsprogrammet kommer vi att se över hur vi skulle kunna utveckla och nyttja marknadsområdet.

Indikator	Nuvarande värde 2019	Målvärde 2022
Antal externa, utåtriktade och öppna arrangemang och event ska öka		
Ta fram ett evenemangsmaterial med tillhörande prislista för att genomföra event eller evenemang på marknadsområdet.		Material och prislista är framtagna

En varumärkesstrategi som stärker kommunens värde och kvalitéer är framtagen och etablerad

Idag saknas det en helhetslösning för hur kommunen ska marknadsföra sig och vad som ska marknadsföras. Kommande arbete handlar om att hitta och paketera den egna identiteten samt nå ut med ett önskat budskap för att öka kännedomen om kommunen och att stärka organisationen som varumärke. Inom kommunledningssektorn kommer det också startas upp ett arbete med att ta fram en ny kommunikationsplan. Detta då den tidigare planen har flera år på nacken och kommunikationsstrategier är i mångt en färskvara. Kommunikationsplanen kommer visa hur Essunga kommun väljer att nå ut med varumärkesstrategin.

En värdsutbildning blir startskottet för att positionera oss som en stark organisation, därför är en av aktiviteterna att under nästa år genomföra utbildningen för berörda medarbetare.

Att ha ett starkt arbetsgivarvarumärke handlar om att skapa tydliga associationer till organisationen genom att positionera sig som, och leva upp till, att vara det bästa valet för både nuvarande och potentiella medarbetare. Därför måste vi hitta det som kännetecknar Essunga kommun som organisation, och nå ut med detta.

Kommunen har ett befintligt ram-avtal för kommunikationsstrategier, vilket kommer utnyttjas för att lotsa oss rätt i framtagandet av kommunprofil.

Indikator	Nuvarande värde 2019	Målvärde 2022
Alla medarbetare har genomfört en utbildning i värdskap		100%
En kommunikationsplan och kommunprofil är framtagna		Plan och profil är framtagna

Budget i balans

Indikator	Nuvarande värde 2019	Målvärde 2022
Resultatavvikelse i % från budget	0	0

Enligt God ekonomisk hushållning ska nämnderna hantera beslutade budgetmedel på ett sätt som möjliggör nytta för kommuninvånarna utifrån de uppdrag som kommunfullmäktige delegerat till nämnderna.

Personalpolitiska åtgärder

Åtgärder för att rigga kommunledningssektorn utifrån sitt uppdrag i den nya organisationen kommer att fortsätta under 2020. Rekrytering av ny ordinarie kommundirektör är en viktig del i detta. Utifrån den inventering av arbetsuppgifter och uppdrag som gjorts kommer rekrytering och tillsättning av vakanta tjänster också att kunna göras.

Kommunledningssektorn är mitt inne i en kompetensväxling med pensionsavgångar som ersätts med nya medarbetare som har andra erfarenheter och kompetenser. Det är en viktig del att balansera behovet av både kontinuitet och förändring där vi bibehåller det som är bra samtidigt som vi förnyar verksamheten för att möta ändrade krav.

Vatten och avlopp

En VA-plan med inriktning på vattenförsörjning är under framtagande. När den är klar får vi analysera hur samhällsbyggnadskontoret ska arbeta framåt med frågan.

Styr och övervakningssystemet till VA-anläggningarna ska bytas ut.

Ledningsnät:

En analys av ovidkommande vatten i Främmestad är beställd under hösten 2019. Därefter kommer åtgärder och investeringsbehov tas fram. När Främmestad är klar kommer Nossebro att analyseras därefter Essunga station och kyrkby.

Samhällsbyggnadskontoret kommer se över utläckage på vattenledningsnätet för att minska vattenförbrukningen. Ett arbete kommer också genomföras när det gäller att se över och eventuellt byta ut strategiska ventiler på huvudledningsnätet så att vi kan sektionera samhällena i mindre delar.

Vattenverk:

På vattenverket i Främmestad kommer en avfuktare installeras. En större reservoar vid Furet är ett förslag som finns idag för att säkra upp vatten tillgången.

Reningsverk:

Större kommande investeringar inom 3-4 års period blir troligen utbyte av slamavvattare (idag centrifug) och kringutrustning.

Pumpstationer:

Samhällsbyggnadskontoret håller på att uppdatera styrning och övervakning vid pumpstationerna. En större pumpstation som ligger vid ån och som pumpar allt avlopp från Jonslund, Essunga station, Kyrkby samt östra delen av Nossebro bör byggas om och troligen flyttas upp då den vid högvatten blir helt omsluten av Nossan.

VA verksamhet, tkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Intäkter	7 850	7 590	7 791
Kostnader	-7 941	-7 590	-7 791
Nettokostnader	-91	0	0
Nettobudget	0	0	0
Årets resultat	-91	0	0

Avfallsverksamhet, tkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Intäkter	3 974	3 932	4 092
Kostnader	-5 364	-5 529	-5 642
Nettokostnader	-1 390	-1 597	-1 550
Nettobudget	1 531	1 597	1 550
Årets resultat	141	0	0

Avfall

Avfallsverksamheten är helt finansierad genom taxor. Verksamheten omfattar hämtning av hushållens sopor med hjälp av entreprenör (Ragn-Sells) samt mottagande av hushållens grovavfall på kommunens återvinningscentral vid Krusegården i Nossebro.

För insamling av hushållens avfall är mycket på gång. Förutom att samla in restavfall så har kommunerna fått krav på sig att samla in matavfall.

Producenterna FTI (de som hanterar insamlingen av förpackningsavfallet) har fått krav på att anordna hushållsnära insamling av förpackningar.

Det pågår förhandlingar mellan kommuner, Avfall Sverige och FTI för att lösa samordning och ekonomi. Vi söker samarbete med grannkommuner i frågan, främst med Vara kommun som har samma avtalstid och entreprenör på renhållningen.

Målet är flerårigt:

Ta fram en ny avfallsplan i samverkan med andra kommuner.

Avfall Sverige har publicerat direktiv till alla kommuner för hur de ska fortsätta sitt arbete gällande lagändringen som skett (hushållsnära avfallshantering). Vara kommun har nyrekryterat en avfallssamordnare som även vi har varit i kontakt med gällande framtida lösning. Revidering av befintlig avfallsplan bör belysa hur vi i framtiden ska hantera vårt avfall.

Socialnämnd

Verksamhetsplan Socialnämnden

Socialnämndens mål 2020

- Utveckla arbetet med en verksamhet där individen är i centrum i enlighet med omsorgsplanen (Brukare)
- Förebygga social problematik genom samverkan mellan socialtjänst, skola och andra samverkanspartners (Samverkan)
- Stärka kompetensförsörjningen (Personal)
- Stärka strukturer i verksamheterna så att ny personal och medarbetare känner en trygghet och tydlighet i sitt arbete (Internt)
- Budget i balans (Ekonomi)

Målen arbetades fram inför 2019. De är fleråriga och uttrycker en riktning för utvecklingen av verksamheten som är viktig att bibehålla även år 2020.

Uppdraget

Kompetensförsörjningen är en gemensam utmaning för hela nämndens verksamhet. Konkurrensen är hård om utbildad personal främst inom myndighetsutövning, men även legitimerad personal och undersköterskor är briststyrken

För att bättre kunna anpassa verksamheten utifrån den enskilda brukarens behov behöver bemanning och schemaläggning ses över. Verksamheten inom äldreomsorgen behöver ställas om från en deltidorganisation till en heltidsorganisation.

Ombyggnation av kök och demensavdelningar på Kerstinsås planeras att genomföras under 2020. Verksamheten behöver anpassas för att kunna matcha de ökade hyreskostnaderna efter ombyggnationen.

Utvecklingen av behovet ser olika ut för de olika målgrupperna. Behovet av särskilt boende för äldre minskar medan behovet av bostad med särskild service för funktionsnedsatta ökar något. Beslut om boendestöd ökar och försörjningsstödet ökar.

Drift och investeringsbudget (inklusive kapitalkostnader)

Tkr	Budget 2020	Budget 2019	Bokslut 2018
Intäkter	39 074	46 687	45 248,7
Kostnader	169 051	180 864	176 069,1
<i>Varav personalkostnader</i>	127 199	133 394	125 518,2
Nettokostnader	129 977	134 177	130 820,4
Nettobudget	129 977	134 177	127 005
Över/underskott	0	0	-3 815,4
			-3 815,4
INVESTERINGAR			
Nettoinvesteringar	400	400	232,7

Drift och investeringsbudget (inklusive kapitalkostnader)

Budgeten bygger på följande större förändringar och förutsättningar som närmare beskrivs under respektive verksamhet:

- Minskning av 8 platser på särskilt boende Kerstinsås 1 500 tkr
- Matdistribution som sköts av taxi tas över av hemtjänsten 450 tkr

- Planerad utökning 2019 av demensdagvården med ytterligare en dag genomförs ej, effektivare bemanning 400 tkr
- Ingen ökning av budget för försörjningsstöd utifrån utfall 2019.
- Ingen ökning av budget för Torggatans gruppboestad utifrån utfall 2019.
- Lägre budget stödboende 200 tkr
- Lägre budget för kontaktpersoner inom IFO 100 tkr
- Effektivisering av lokaler 200 tkr
- Oförändrad budget för integrationsarbetet. I sin helhet finansierad med statsbidrag.
- Sommarpraktikplatser för en årskull kvarstår 200 tkr
- Nytt boende med 5 servicelägenheter enligt LSS på Forsgatan. Finansieras till hälften genom omfördelning och en effektivare organisation. Ej helårseffekt på kostnader 2020. Kommunen ersätts för boende enligt LSS i utjämningsystemet med ca 800 tkr/plats, med två års förskjutning.
- Level Upgrade permanentas som insats för att personer ska komma i egen försörjning 600 tkr
- Budget för personlig assistans, ledsagarservice och korttidsvistelse uppdaterad med aktuella volymuppgifter
- Planeringsverktyg och digital dokumentation inom hemvården 400 tkr
- Planerade investeringar består av inventarier till nya LSS-boendet och utbyte av ett fordon på arbetsmarkandsenheten.

Sammandrag av driftkostnader (inklusive kapitalkostnader)

Nettokostnader (Tkr)	Budget 2020	Budget 2019	Bokslut 2018
Övergripande	6 863	6 414	5 778,60
Äldreomsorg	71 174	77 795	76 213,3
Funktionshinderomsorg	25 965	26 390	30 428,3
Individ- och familjeomsorg	25 975	23 578	18 400,2
Summa	129 977	134 177	130 820,40

Kommentarer till ekonomisk redovisning

I budget 2020 ingår inte kostverksamheten för äldreomsorgen med ca 4,7 mnkr. Den redovisas i den gemensamma kostenheten inom utbildningsnämndens budget.

Nyckeltal

Nettokostnadsavvikelse i %		2 016	2017	2018
Individ och familjeomsorg	Essunga	97,7	70,6	50,3
	Medelvärde Västra Göta-landsregionen	16,9	15,2	14,2
LSS	Essunga	-13,8	-10,6	-5,8
	Medelvärde Västra Göta-landsregionen	-1,2	-1,1	-0,9
Äldreomsorg	Essunga	4,9	6,6	12,0
	Medelvärde Västra Göta-landsregionen	3,7	3,5	3,6
Kundnöjdhet, andel %		2 016	2 017	2 018
Brukarbedömning, hemtjänst äldreomsorg, helhetssyn	Essunga	95	92	97
	Medelvärde Västra Göta-landsregionen	92	92	91
Brukarbedömning, särskilt bo-ende äldreomsorg, helhetssyn	Essunga	85	75	89
	Medelvärde Västra Göta-landsregionen	84	85	84

Statistik

Budget 2020	Antal platser	Budget 2020	Antal platser
Äldreomsorg		Individ- och familjeomsorg	
Antal platser särskilt boende	64	Antal familjehemsplaceringar	16
Antal beviljade timmar hemvård per månader	3 700	Antal placeringar barn- och unga på institution	1
Funktionshinderomsorg		Antal placeringar vuxna på institution	1
Antal platser gruppbo-stad LSS	5		
Antal platser servicelägenhet LSS	9		
Antal personer med personlig assistans	14		
-därav kommunens assistans	7		

Äldreomsorg

En allt större andel vill bo kvar i sitt ordinarie boende i takt med att kommunen kan erbjuda en allt mer kvalificerad vård och omsorg i hemmet. Detta tillsammans med att det i kommunen både finns trygghetsbostäder för äldre och pensionärlägenheter gör att behovet av platser på särskilt boende minskar. Under 2019 har flera platser stått tomma. Särskilt boende är den boendeform som kostar mest eftersom den innebär vård och omsorg dygnet runt. För 2020 planeras en avveckling av 8 platser på särskilt boende, vilket motsvarar en halv avdelning på Kerstinsås.

Matdistribution sköts idag både i egen regi och av taxi. Eftersom det handlar om varm mat och volymerna är så små är det mer kostnadseffektivt att sköta allt i egen regi.

Funktionshinder

Ett nytt boende med servicelägenheter enligt LSS har planerats under flera år och beräknas vara klart under 2020. Det innebär en mer ändamålsenlig organisation och en möjlighet att avsluta en extern placering och en tillfällig boendelösning. Det innebär också att vi kan erbjuda servicelägenhet enligt LSS till personer med fysisk funktionsnedsättning i kommunen, frigöra plats i gruppboende för nya brukare och på sikt avsluta en korttidsvistelse i annan kommun.

Individ- och familjeomsorg

Efter några år med hög personalomsättning och mycket inhyrd personal är myndighetsavdelningen nu bemannad med ordinarie personal. Det innebär att kostnaderna för inhyrd personal försvinner.

Antalet personer och kostnaderna för ekonomiskt bistånd har successivt ökat från en låg nivå 2016. Genom ett utvecklat samarbete mellan myndighetsavdelningen och arbetsmarknadsenheten ska den negativa trenden brytas och fler personer komma i rätt försörjning.

Behovet av externa placeringar av barn, unga och missbrukare varierar över tid. Budgeten bygger på i genomsnitt ett barn och en vuxenplacering under året.

De riktade statsbidragen för ensamkommande minskar till följd av att det kommer få eller inga ensamkommande till kommunen. Riktade statsbidrag för att stärka barn- och ungdomsvården minskar också.

Kommunen har haft ett framgångsrikt integrationsarbete under flera år där nyanlända fått jobb och stannat kvar i kommunen. Verksamheten har finansierats med de statsbidrag som följer med flyktingmottagandet. Det är en utmaning att bibehålla det goda integrationsarbetet om antalet

flyktingar och därmed intäkterna minskar.

Utbildningsnämnd

Verksamhetsplan Utbildningsnämnden

- **Samverkan mellan verksamheter för hög måluppfyllelse, god kvalitet och resurseffektivitet**

Beskrivning av målet:

Samarbete mellan verksamhetsformer är viktigt för att stödja barns och elevers långsiktiga lärande och utveckling. För utbildningssektorn finns en ledningsgrupp som återspeglar de olika uppdrag som nämnden har, vilket innebär att såväl chef för lokalvård och kost till kultur- och fritidschef och rektorer är delaktiga. Respektive chef bidrar både med kompetens från det egna verksamhetsområdet men har också ansvar för att bidra med perspektiv som stärker en gemensam helhetssyn. Under 2019 startade ett samverkansarbete tillsammans med ledningsgruppen. Det är genom att sammanföra olika perspektiv som de goda idéerna skapas och som ger grund för god kvalitet i våra verksamheter. Under 2020 ska utbildningssektorn fortsätta att arbeta för att stärka samarbetet inom och mellan verksamheterna.

- **Med hjälp av digitaliseringens potential utveckla och förbättra förutsättningarna för lärande i förskola och skola**

Beskrivning av målet:

Våra barn och elever lever i ett alltmer digitaliserat samhälle och antalet digitala verktyg som används i undervisningen har under åren ökat. Regeringen beslutade 2017 om en nationell digitaliseringsstrategi för skolväsendet. I kommunens IKT-plan anges att arbetet med informations- och kommunikationsteknik ska öka måluppfyllelsen i grundskolans samt ge barn, ungdomar och pedagogisk personals förtrogenhet, nyfikenhet och stimulans.

Digitala läresurser leder per automatik inte till högre måluppfyllelse, därför behövs verktygen utvärderas och bedömas vilken relevans de har i undervisningen. Digitala läresurser kan indirekt påverka måluppfyllelsen genom att undervisningen varieras vilket kan leda till ökad motivation hos barn och elever. Våra elever i åk 6 kommer vara först ut med 1:1, där varje elev tilldelas en bärbar dator. Under det kommande verksamhetsåret ska även vår personal inom förskolan tilldelas I-pads. Dessa två satsningar kommer vara centrala att följa och utvärdera för förskola och skolas fortsatta digitala utveckling.

- **Varierat och värdefullt kultur- och fritidsutbud för barn och unga**

Beskrivning av målet:

Detta mål tar sikte på de aktiviteter och kulturupplevelser som genomförs av vårt bibliotek, kulturskola, fritidsgård samt förskola och skola. Genom en variation av aktiviteter och kulturupplevelser ges goda förutsättningar för att öka barn och ungas läslust, kreativitet och välmående.

Uppdraget

Utbildningsnämndens arbete för att nå målen 2020, består främst i samverkan med såväl interna som externa parter, höja den digitala kompetensen samt erbjuda barn och unga en variation av aktiviteter och kulturutbud.

Vi har en hög behörighet hos vår personal inom förskola, grundskola, grundsärskola och vuxenutbildningen, men betydligt lägre inom fritidshem. Vi behöver se över möjligheterna att stötta medarbetare som utbildar sig, både med inriktning mot fritidshem, men också som musiklektörer

och specialpedagog. Framåt måste vi fortsätta vara en god arbetsgivare där medarbetarna stannar kvar, men också som ger oss ett gott rykte som resulterar i många behöriga sökanden till våra tjänster. Men vi måste också titta på möjligheterna för att ta in andra kompetenser som kan utföra del av sysslorna i verksamheterna. Drift- och investeringsbudget (inklusive kapitalkostnader)

Tkr	Budget 2020	Budget 2019	Bokslut 2018
Intäkter	26 663	20 920	28 033
Kostnader	162 760	153 497	163 205
<i>varav personalkostnader</i>	<i>109 203</i>	<i>100 261</i>	<i>101 892</i>
Nettokostnader	136 097	132 577	135 172
Nettobudget	134 846		136 211
Över/underskott	-1 252		1 039
INVESTERINGAR			
Nettoinvesteringar	450	350	969

Budget 2020 redovisas exkl kapitalkostnader.

Sammandrag av driftskostnader (inklusive kapitalkostnader)

Nettokostnader Tkr	Budget 2020	Budget 2019	Bokslut 2018
Nämnd	439	353	222
Stöd till studieorganisation	160	160	160
Allmän kulturverksamhet	105	105	78
Biblioteksverksamhet	2 833	2 718	2 694
Kulturskola	1 091	1 127	979
Fritidsgård	987	821	573
Familjecentral	286	284	206
Pedagogisk omsorg	140	1 232	1 273
Förskola	31 014	33 560	35 455
Fritidshem	7 116	6 489	5 734
Förskoleklass	2 986	2 467	3 119
Grundskola	54 884	54 646	57 214
Obligatorisk särskola	1 503	2 120	2 659
Gymnasieskola	20 202	21 172	19 209
Gymnasiesärskola	2 821	1 780	894
Grundvux		449	442
Gymnasial vuxenutbildning	3 243	2 101	2 196
Svenska för invandrare		575	599
Skolkontor	203	418	1 467
Kost och lokalvård äldreomsorg	4 833		
Totalt	134 846	132 577	135 173

**Budget 2020 bygger på nämndens förslag § 62, 2019-08-26 om nedläggning av pedagogisk omsorg.*

Kommentarer till ekonomisk redovisning

Se förslag till Driftbudget och Investeringsbudget 2020.

Barn- och elevantal

Antal barn och elever per skolform	Utfall 2017	Utfall 2018	Budget 2019	Budget 2020
Förskola				
Antal barn	290	307	316	318
Grundskola och förskoleklass				
Antal årselever förskoleklass	72	70	64	79
Antal årselever åk 1-9	560	575	585	579
Antal årselever åk F-9 i annan kommun	15	17	17	14,5
Gymnasieskola				
Antal elever i annan kommun	185	176	188,5	187
Antal elever i Nossebro (IM)	6			

Kulturskola/Kultur och bibliotek

Kulturskola:

Vi arbetar målmedvetet för att fler ska ta del av Kulturskolans resurser genom öppna verksamheter, framför allt kring musikstudion.

Stöd från Kulturrådet har möjliggjort skapande av denna musikstudio i Kulturskolans lokaler. Denna invigdes i december månad 2018. Verksamheten har riktats till unga från 12 till 19 år. Samverkan mellan Kulturskola och Fritidsgården Hållplatsen sker och vidareutvecklas. Vi har också beviljats ytterligare medel för samverkan mellan Kulturskola och fritidshemmen kring musikstudion.

Uppdraget som utbildningsnämnden gett kring om ett Ungdomens hus kan skapas i Essunga utifrån redan nu fingerande ungdomsverksamheter fortsätter under 2020. Musikstudion är ett exempel på samverkan utifrån uppdraget.

Kultur och bibliotek:

Biblioteket fortsätter utvecklingsarbetet i samarbetet med övriga V6-kommuner. Under 2020 fokuserar man på programverksamheten och förhållningssätt.

För medlen man rekviderade genom statsbidraget Stärkta bibliotek satsar man på kreativ verksamhet för familjer och barn samt utställningar. Som exempel kan nämnas att ett kreativt rum ska iordningställas. Detta blir ett komplement till kulturskolan.

I samarbete med SISU bjuds det in till föreningsträffar.

Förskoleverksamhet

Det finns tomplatser på våra förskolor och pedagogisk omsorg, antalet barn i förskolan kommer också att sjunka med start redan nästkommande läsår då en stor barngrupp födda 2014 avslutar sin tid i förskolan och börjar i den obligatoriska grundskolan/grundsärskolan. För att anpassa kostnaderna till det lägre behovet behövs en minskning av antal platser för barn i förskoleåldern. Det innebär att några barn behöver byta avdelning så att en avdelning kan stängas. Den verksamhet med minst antal barn är den pedagogiska omsorgen, Solåker, med nio barn i förskoleåldern. Efterfrågan på pedagogisk omsorg har inte ökat under de senaste åren. Det följer utvecklingen i resten av landet. Det gör att barngruppen blir liten, personaltätheten hög och kostnaden

per plats hög. I förslaget att lägga ner den pedagogiska omsorgen i kommunen har det enskilda intresset vägts mot det allmänna intresset.

Kommunen har i jämförelse med regionen och riket en hög andel behörig personal. Vi ser en tydlig trend att antalet behöriga förskollärare minskar och verksamheten planerar nu för två förskollärare och en barnskötare vid nyrekryteringar.

Familjecentralen har snabbt blivit en populär mötesplats och fortsätter under 2020. Man kommer att utveckla med föräldrautbildningar genom ABC-träffar. ABC står för Alla Barn i Centrum.

Verksamheterna arbetar systematiskt med att implementera den reviderade läroplanen.

Som en del i digital kompetens gör vi en stor satsning på digitala enheter i förskolan. All personal disponerar en egen Ipad att använda vid planering av verksamheten samt vid uppföljning av det systematiska kvalitetsarbetet som vid kommunikation med vårdnadshavare.

Skolbarnsomsorg

Behovet av skolbarnsomsorg fortsätter att öka. Man arbetar i än större utsträckning gruppindelad och varierar uteaktiviteter med aktiviteter inomhus och man använder flera ytor för att på det sättet minska antalet barn som är tillsammans samtidigt.

Från 1 juli 2019 är det krav på lärarlegitimation och behörighet för att få undervisa och ansvara för undervisning i fritidshemmet. Vi har fortsatt en stor utmaning i att rekrytera behöriga lärare mot fritidshem.

Grundskola, grundsärskola och förskoleklass

Vi har fortsatt mycket hög behörighet i grundskolan vilket är positivt. Det ger ringar på vattnet, lärares arbetsbelastning delas av fler med behörighet, vilket innebär att personal stannar kvar hos oss.

Vårt utvecklingsarbete, Esslyftet, i samarbete med Challenging Learning fortsätter ytterligare ett år. Rapporten bekräftar att verksamheterna gjort stora framsteg inom de tre fokusområdena. Vi fortsätter samarbetet för att befästa och ytterligare förbättra undervisningen kring de tre fokusområdena Utmanade undervisning, Återkoppling och Dynamiskt tankesätt samt utvecklingen av fokusgrupper och lärpromenader.

Samarbetet med Friends kommer att avslutas under 2020, under detta sista år har vi valt inriktning nätkränkningar. Såväl personal som elever och föräldrar erbjuds utbildning av Friends.

Under höstterminen 2019 startar ett pilotprojekt där alla elever i årskurs 6 disponerar en egen dator, detta ska ge oss fördjupad information och erfarenhet inför den kommande redovisningen i utbildningsnämnden inför budget 2021 för en utökning av kvantiteten av digitala enheter för våra elever.

Vårterminen 2020 är endast två elever inskrivna i grundsärskolan, ämnesområde (tidigare träningsskolan). Det är en utmaning med en så liten enhet, dessa elever har haft en mycket god utveckling vilket man ser dels i sammanhållningen, men framför allt i att de vågar utmana sig själva och delta i nya aktiviteter. Ett systematiskt arbete fortgår för att bibehålla denna utveckling.

Fortsatt samarbete med socialtjänst, folkhälsoplanerare, men också med Närhälsan kring hälsofrämjande insatser sker för att minska den psykiska ohälsan hos barn och ungdomar.

Framtida skolorganisation och planering av skollokaler är två frågor som påverkar varandra och kan också ha inverkan på kommunens platsutveckling. Komplexiteten gör frågorna principiella och de ligger därför utanför utbildningsnämndens beslutsmandat. Därför tillsattes en särskild politisk styrgrupp (KS 2019-06-19, § 84). Styrgruppen ska säkerställa att det finns ett tillräckligt beslutsunderlag till utbildningsnämnden och kommunfullmäktige för beslut om framtida skolorganisation och investering i skollokaler.

Gymnasieskola och gymnasiesärskola

Gymnasieskola:

I Essunga kommun finns ingen gymnasieskola och därmed inga nationella gymnasieprogram. Vi samarbetar med många gymnasieskolor, men framför allt med Lagmansgymnasiet i Vara samt Sundlergymnasiet i Vårgårda där störst andel av våra elever studerar.

Vi fortsätter att utveckla arbetet med studie- och yrkesvägledning för att eleverna ska hamna på rätt gymnasieskola och rätt program direkt, vilket i sin tur resulterar att fler elever har fullföljda studier inom tre år. Det nära samarbete vi byggt upp med gymnasieskolorna i grannkommunerna är också en god grund för att nå detta mål.

Graden av fullföljda examen är fortsatt låg, men merparten av eleverna går ut med studiebevis. Vi fortsätter ändå med insatser för att minska antal avhopp. Vi tar med oss erfarenheterna från projektet Plug Innan och fortsätter samarbetet med Vara kommun i projektet En skola för alla.

Gymnasiesärskola:

Flertalet av eleverna i gymnasieskolan går årskurs 1. Planering, arbete och samverkan för en bra övergång till gymnasiet har gjorts under våren 2019. Inför 2020 har vi tagit höjd för detta i budget.

Vuxenutbildning

Vuxenutbildningen i Essunga kommun drivs av Lidköpings kommun.

Från och med år 2020 kommer Campus Lidköping ha helhetsansvaret för vuxenutbildningen i Essunga kommun, det vill säga även personalansvaret. Detta kan komma att påverka utbudet något. Behovet av utbildning blir det som i huvudsak bestämmer utbudet på plats i Nossebro.

På Lärcenter i Nossebro kommer fortsatt att erbjuda Svenska för invandrare (SFI) och kurser på grundläggande nivå i engelska, matematik och svenska. Dessutom erbjuds distansutbildning på Jensen komvux och yrkesutbildningar. Antalet elever som kommer att efterfråga SFI-undervisning är fortsatt stort och kommer att öka ytterligare. Då lokalerna är små vilket innebär små undervisningsgrupper är det svårt att planera hur stora resurser som kommer att krävas.

Kost och lokalvård

Sedan hösten 2019 har kost- och lokalvård delats i två verksamheter, en kost och en lokalvård för alla enheter i Essunga kommuns regi. Detta för att uppnå specialistkompetens där man kan fokusera på utbildning av personal, effektiviseringar och utvecklingsinsatser i de olika verksamheterna.

Bygg- och Miljönämnd

Verksamhetsplan Bygg- och miljönämnden

Bygg- och miljönämndens mål 2020

- Digitalisering
- Rättssäkra beslut och samverkan med andra aktörer/kommuner
- tillväxt och tillsyn

Uppdraget

Bygg- och miljönämnden är tillsynsmyndighet för områdena livsmedel, miljö- och hälsoskydd. Syftet med kontroller/tillsyn är att människors hälsa och miljön skyddas mot skador och olägenheter. Konsumenten ska kunna köpa säkra livsmedel. Byggnader ska ha en god inomhusmiljö. Grundvatten, vattendrag och sjöar ska inte förorenas av avloppsvatten eller kemikalier.

Nämndens uppgift är även att handlägga ärenden inom Plan- och bygglagen (byggnationer, renoveringar mm.) som underlättar för kommunen att växa i sin helhet.

Essunga kommun har intensifierat samverkan med andra kommuner genom att en del av tillsynsverksamheten köps av Vara kommun. Under 2018 har även ett nytt handläggsystem upphandlats och implementerats inom V6 kommunerna vilket innebär att handläggningen i alla 6 kommuner blir likvärdig. Detta bör leda till mer rättssäkra och samstämmiga beslut inom de sex kommunerna. Arbetet pågår under flera år för att få alla kommuner att arbeta samt handlägga på likvärdigt sätt.

En framgångsfaktor för att få nöjda intressenter är att ha korta beslutsvägar, tillgänglighet och god service.

För att långsiktigt klara åtaganden inom Bygg- och miljönämndens områden kommer det att krävas utökad samverkan med andra kommuner. Ett fokusområde under 2020 kommer därför att vara att se vilka möjliga samverkansområden som finns.

Drift- och investeringsbudget (inklusive kapitalkostnader)

Tkr	Budget 2020	Budget 2019	Bokslut 2018
Intäkter	1 080	1 050	850
Kostnader	2 294	2 231	2 594
<i>varav personalkostnader</i>	<i>1 219</i>	<i>1 183</i>	<i>1 963</i>
Nettokostnader	1 214	1 181	1 744
Nettobudget	1 214	1 181	1 682
Över/underskott	0	0	-62
INVESTERINGAR			
Utgifter	0	300	0
Inkomster	0	0	0
Nettoinvesteringar	0	300	0

Sammandrag av driftkostnader (inklusive kapitalkostnader)

Nettokostnader Tkr	Budget 2020	Budget 2019	Utfall 2018
Politisk verksamhet	155	155	125
Bygg	253	288	460
Miljö	806	798	1 159
Totalt	1 214	1 181	1 744

Bygg

Bygglovstjänster köps från Vara kommun om max två dagar per vecka. Vi tror och hoppas att detta skall bli en långsiktigt bra och hållbar lösning.

Kommunen arbetar kontinuerligt med bostadsbyggnation i både flerbostadshus och småhus. Efterfrågan på tomter i våra andra tätorter är idag inte så stor. Under en 10 års period har vi i genomsnitt sålt 4 tomter/år. Förhoppningen är att tomtförsäljningen ska öka under 2020 då vi upphandlat en mäklare att sköta försäljningen.

När det gäller byggnation av flerbostadshus kommer Essunga Bostäder att påbörja byggnation hösten 2019.

Det planerade utvecklingsarbetet 2020 kommer fokusera på:

- Fortsatt planering av nya bostadsområden för småhustomter
- Minst 15 bostäder skall byggas under året
- Säkra kompetensförsörjningen för detaljplanearbetet

Miljö

Bakgrund och det planerade utvecklingsarbetet 2020

Bygg- och miljönämnden är tillsynsmyndighet för områdena livsmedel, miljöskydd och hälso-skydd. Tillsynen är lagstadgad och länsstyrelsen är tillsynsmyndighet för att kommunens tillsynsarbete. Syftet med kontrollen är att människors hälsa och miljön skyddas mot skador och olägenheter. Konsumenten ska kunna köpa säkra livsmedel. Byggnader ska ha en god inomhusmiljö. Grundvatten, vattendrag och sjöar ska inte förorenas av avloppsvatten eller kemikalier. I länet arbetas det aktivt med förorenade områden.

Miljötillsynen prioriteras efter var den gör störst nytta. Planeringen omfattar inspektioner av de större industrierna, de större lantbruken och de enskilda avloppen.

Utmaningar och framgångsfaktorer

En viktig utmaning när det gäller miljöarbetet är att tydliggöra kommunens ambition och vilja. För att kunna leva upp till lagstiftningens krav är det viktigt att säkra kompetensförsörjningen. Som verktyg och underlag för detta finns det en behovsutredning. Genom att ha köpa tjänster från Vara med kan arbetet utföras ändamålsenligt.

Framgångsfaktorer för att få nöjda intressenter är att ha korta beslutsvägar, tillgänglighet och god service mot våra innevånare och företagare.

Omvärldsbevakning

Miljöstrategiskt arbete förekommer ofta i landets kommuner och under 2020 behöver vi från Essunga se på hur detta arbete kan ske i samverkan med närliggande kommuner. För att hantera krav och förväntningar från olika myndigheter krävs det utökad kommunal samverkan avseende exempelvis resurser och kunskap.